ISSN 2349-638X

REVIEWED INTERNATIONAL JOURNAL

AAYUSHI INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL (AIIRJ)

MONTHLY PUBLISH JOURNAL

VOL-I ISSUE-V OCT. 2014

Address
- Vikram Nagar, Boudhi Chouk, Latur.
- Tq. Latur, Dis. Latur 413512
- (+91) 9922455749, (+91) 9158387437

Email
- editor@aiirjournal.com
- aiirjpramod@gmail.com

Website
- www.aiirjournal.com

CHIEF EDITOR – PRAMOD PRAKASHRAO TANDALE

प्रतिभावंत बालक व त्यांचे शिक्षण

प्रा. योगेश्वर श्रीपाल कांबळे
सहायक प्राध्यापक
गुलाबराव पाटील बी.एड्.कॉलेज,
एम.एड्.कोर्स,मीरज

प्रा.वृशाली एन.गायकवाड
सहायक प्राध्यापक
गुलाबराव पाटील बी.एड्.कॉलेज,
एम.एड्.कोर्स,मीरज

कॉलसॉनिक

"प्रतिभावंत मुलगा म्हणजे जो योग्य वयाच्या स्तरावर काही योग्यतेने समोर राहिल आणि आपल्या समाजासाठी काही महत्वपूर्ण कार्य करील."

"ज्या मुलांचा बुध्दीगुणांक १४५ च्या वर आहे अशा मुलांना प्रतिभावंत बालके म्हणतात."

"सामान्यपणे अत्युच्च बौध्दिकक्षमता प्राप्त करणाऱ्या व्यक्ती म्हणजे प्रतिभावंत होय."

"आपल्या उच्च बौध्दिकक्षमता,, सर्जनशिलता व प्रेरणा यांच्या परस्पर संबंधातून आणि पुरेशा महत्वपूर्ण संचातून गुंतागुंतीच्या महत्वपूर्ण संकल्पनावर कमी कालावधी मध्ये गुणात्मक निष्कर्ष घडवून आणणे याकरीता योगदान देर्णा या व सदैव समाजाकरीता मौलिक असर्णा या व्यक्ती म्हणजे प्रतिभावंत होय."

Talented = Special Ability +Aptitude + Accomplishment

वैशिष्टये

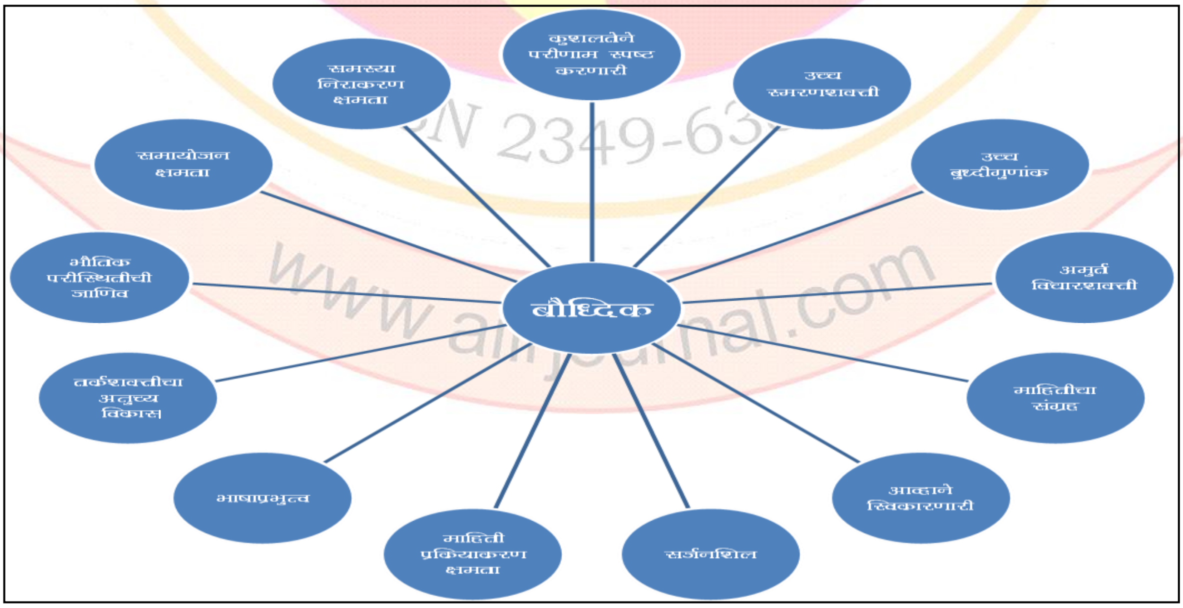

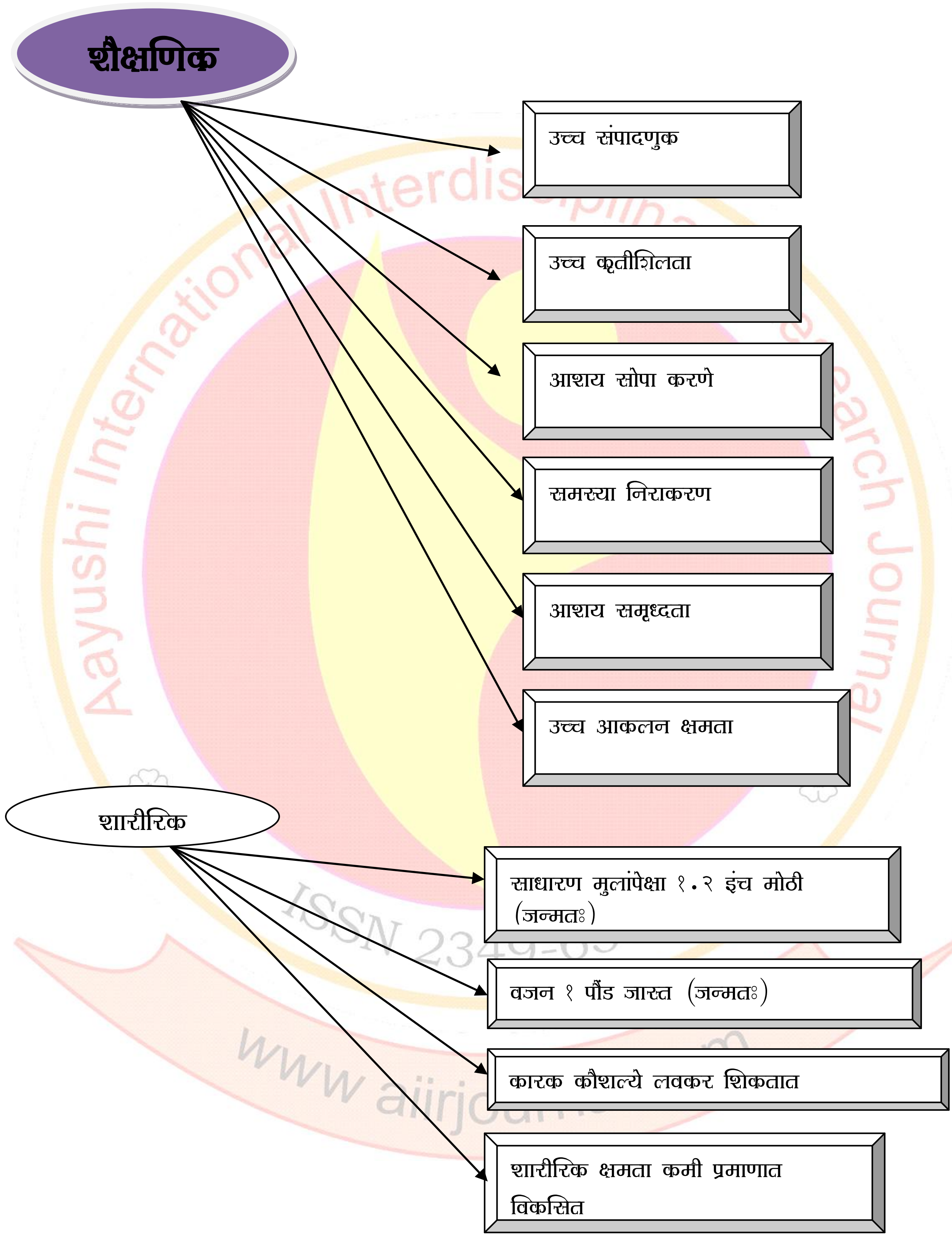
शैक्षणिक
उच्च संपादणुक
उच्च कृतीशिलता
आशय सोपा करणे
समस्या निराकरण
आशय समृध्दता
उच्च आकलन क्षमता
शारीरिक
साधारण मुलांपेक्षा १.२ इंच मोठी (जन्मतः)
वजन १ पौंड जास्त (जन्मतः)
कारक कौशल्ये लवकर शिकतात
शारीरिक क्षमता कमी प्रमाणात विकसित

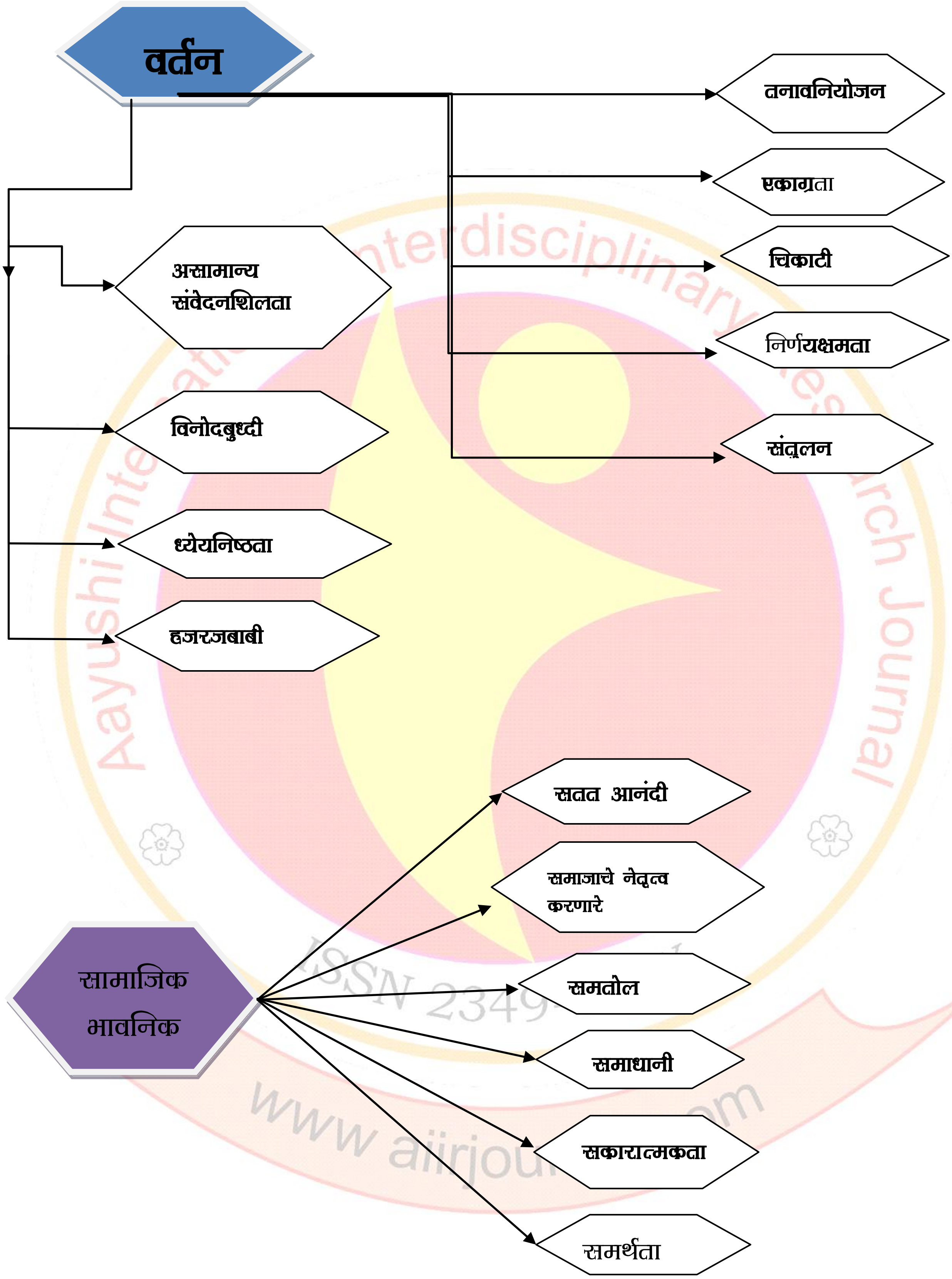
वर्तन
तनावनियोजन
एकाग्रता
चिकाटी
निर्णयक्षमता
संतुलन
असामान्य संवेदनशिलता
विनोदबुध्दी
ध्येयनिष्ठता
हजरजबाबी
सामाजिक भावनिक
सतत आनंदी
समाजाचे नेतृत्व करणारे
समतोल
समाधानी
सकारात्मकता
समर्थता

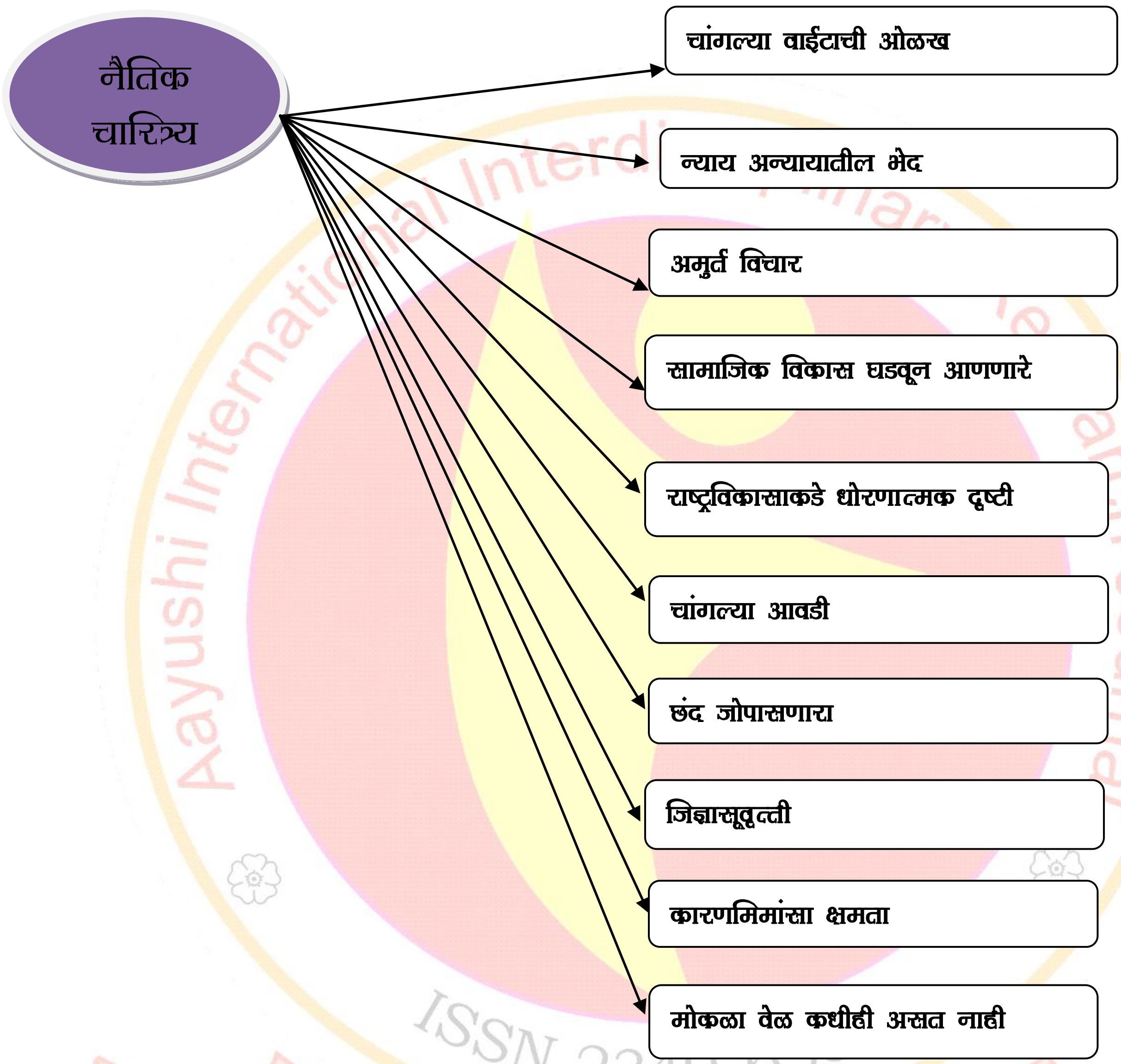

प्रतिभावंत बालक

टर्मनची वैशिष्ठये

➔ वयाच्या मानाने फार मोठी शब्दसंपदा

➔ लहान वयात वाचन, पुस्तकांची रूची

- लवकरात लवकर स्वतःहून वाचण्यास शिकणे
- प्रौढांसाठी असलेली पुस्तके वाचण्यास प्राधान्य (विचारप्रवर्तक)
- वाचनाचा वेग अतिशय जास्त
- कार्यकारणसंबंधाचे लवकर आकलन
- का व कसे? जिज्ञासूवृत्ती
- आपल्यापेक्षा मोठया मुलांच्या सहवासात रममाण
- मोठी अवधान कक्षा
- तीव्र विनोदबुध्दी
- स्वतः घालून दिलेले उच्च दंडक
- नियोजन, समस्या निराकरण व अमुर्त विचारांमध्ये अग्रेसर
- तत्वांचा, नियमांचा उपयोग
- सामान्यीकरण करण्याची पात्राता
- साम्य व फरक शोधणारा
- विविध विषयांची माहिती गोळा करण्याचा छंद
- रोज त्याच त्या कामाचा कंटाळा

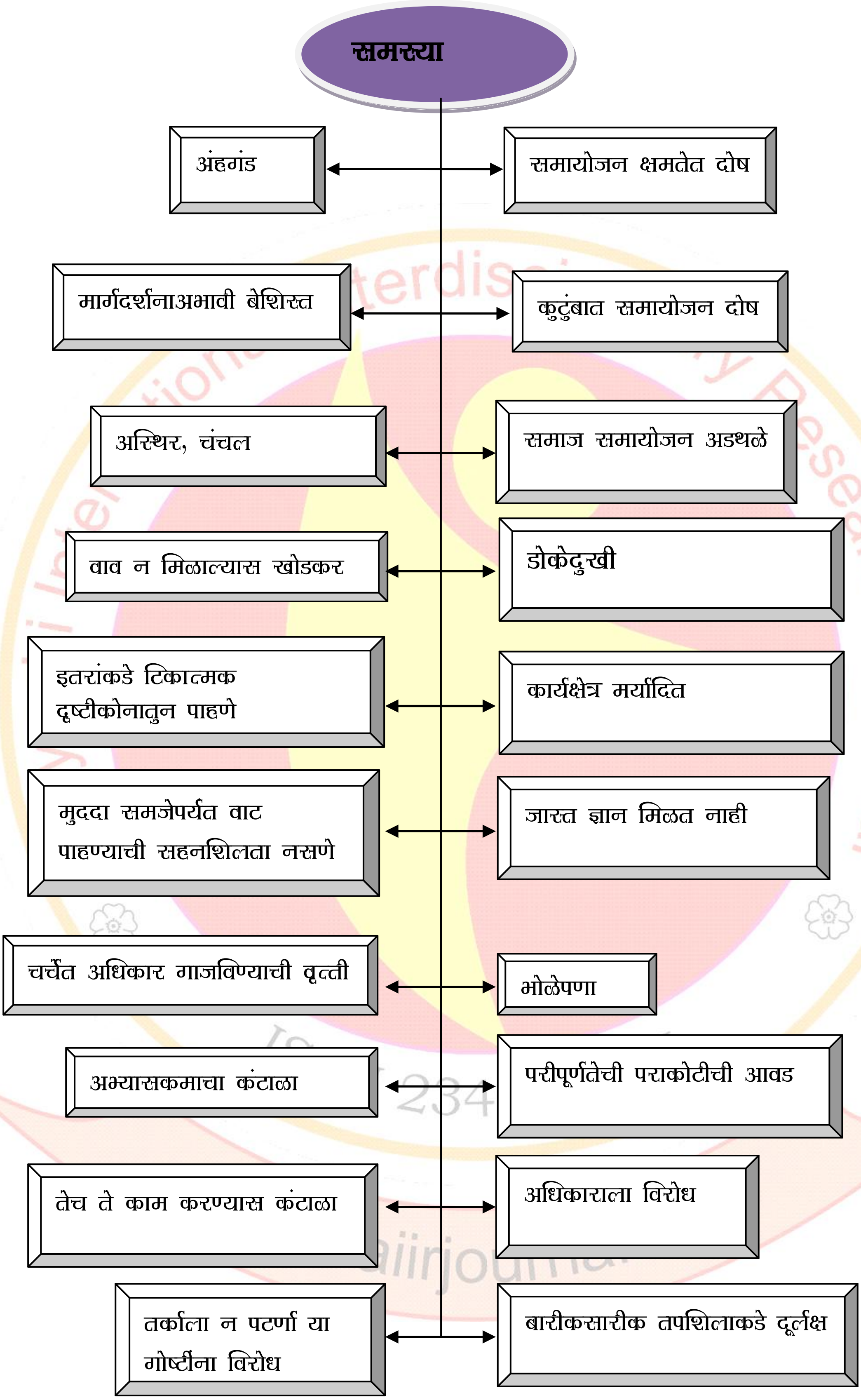
समस्या
अंहगंड
समायोजन क्षमतेत दोष
मार्गदर्शनाअभावी बेशिस्त
कुटुंबात समायोजन दोष
अस्थिर, चंचल
समाज समायोजन अडथळे
वाव न मिळाल्यास खोडकर
डोकेदुखी
इतरांकडे टिकात्मक दृष्टीकोनातुन पाहणे
कार्यक्षेत्र मर्यादित
मुददा समजेपर्यंत वाट पाहण्याची सहनशिलता नसणे
जास्त ज्ञान मिळत नाही
चर्चेत अधिकार गाजविण्याची वृत्ती
भोळेपणा
अभ्यासक्रमाचा कंटाळा
परीपूर्णतेची पराकोटीची आवड
तेच ते काम करण्यास कंटाळा
अधिकाराला विरोध
तर्काला न पटणां या गोष्टींना विरोध
बारीकसारीक तपशिलाकडे दूर्लक्ष

शैक्षणिक कार्यक्रम

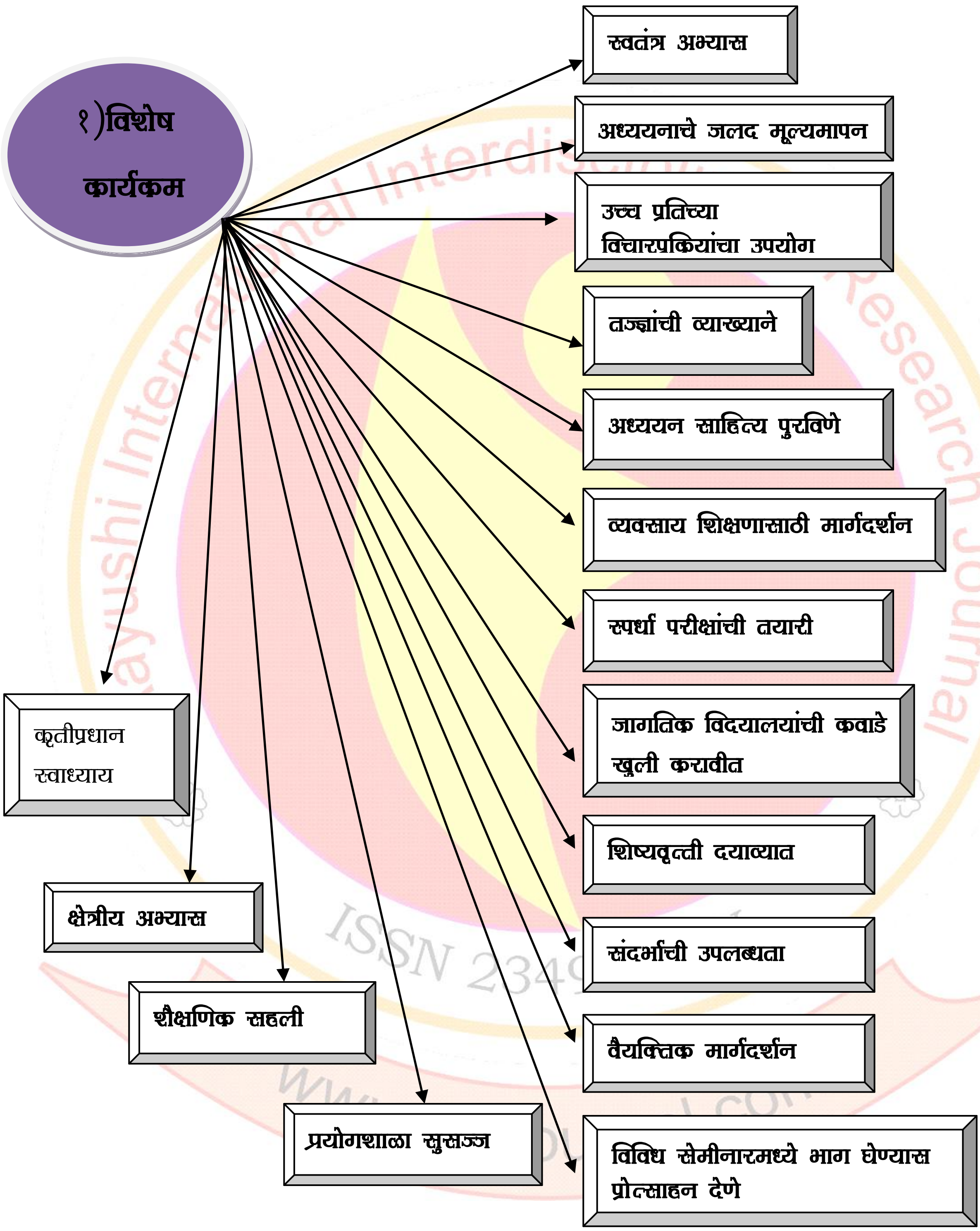

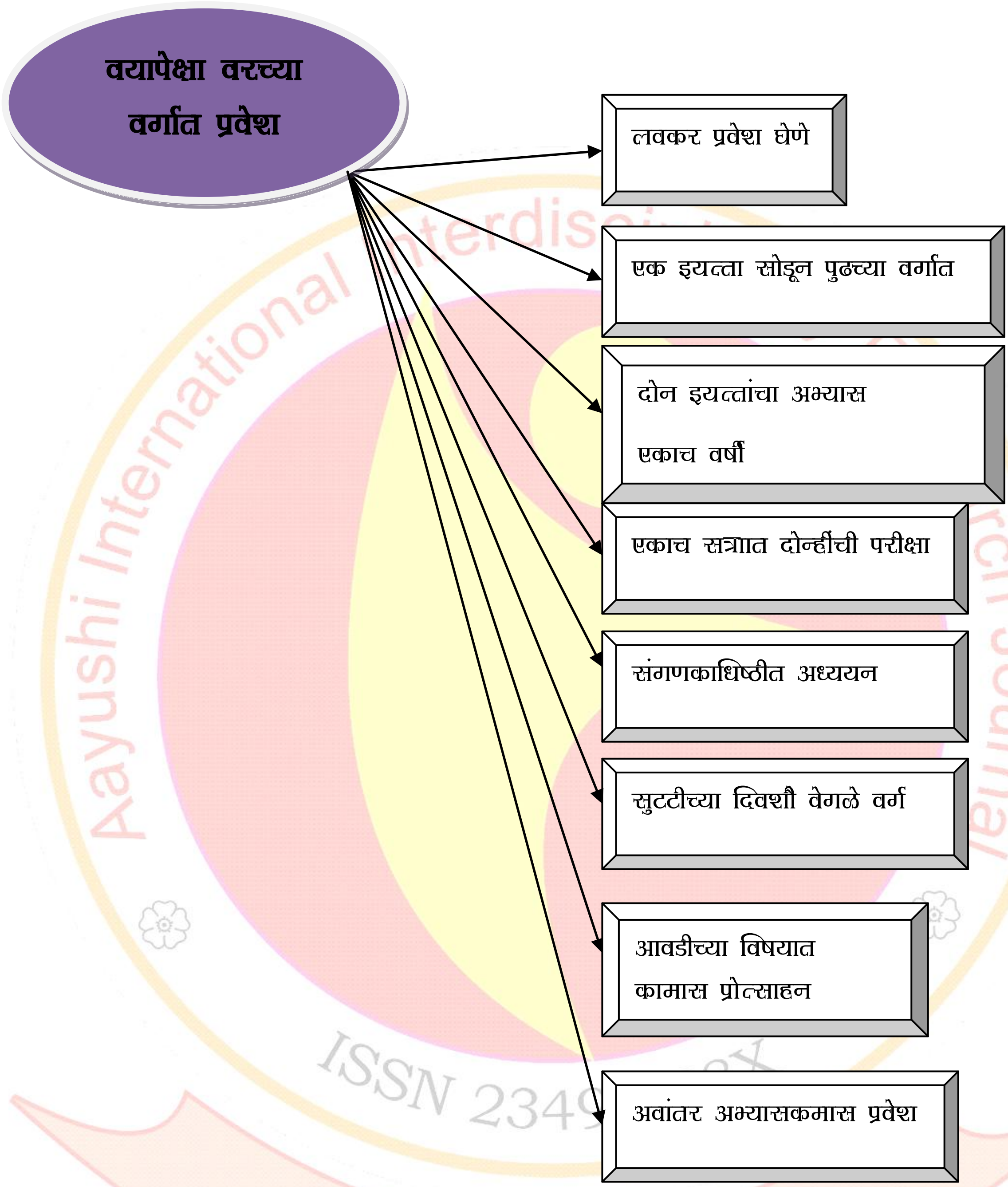
वयापेक्षा वरच्या वर्गात प्रवेश
लवकर प्रवेश घेणे
एक इयत्ता सोडून पुढच्या वर्गात
दोन इयत्तांचा अभ्यास एकाच वर्षी
एकाच सत्रात दोन्हींची परीक्षा
संगणकाधिष्ठीत अध्ययन
सुटटीच्या दिवशी वेगळे वर्ग
आवडीच्या विषयात कामास प्रोत्साहन
अवांतर अभ्यासक्रमास प्रवेश

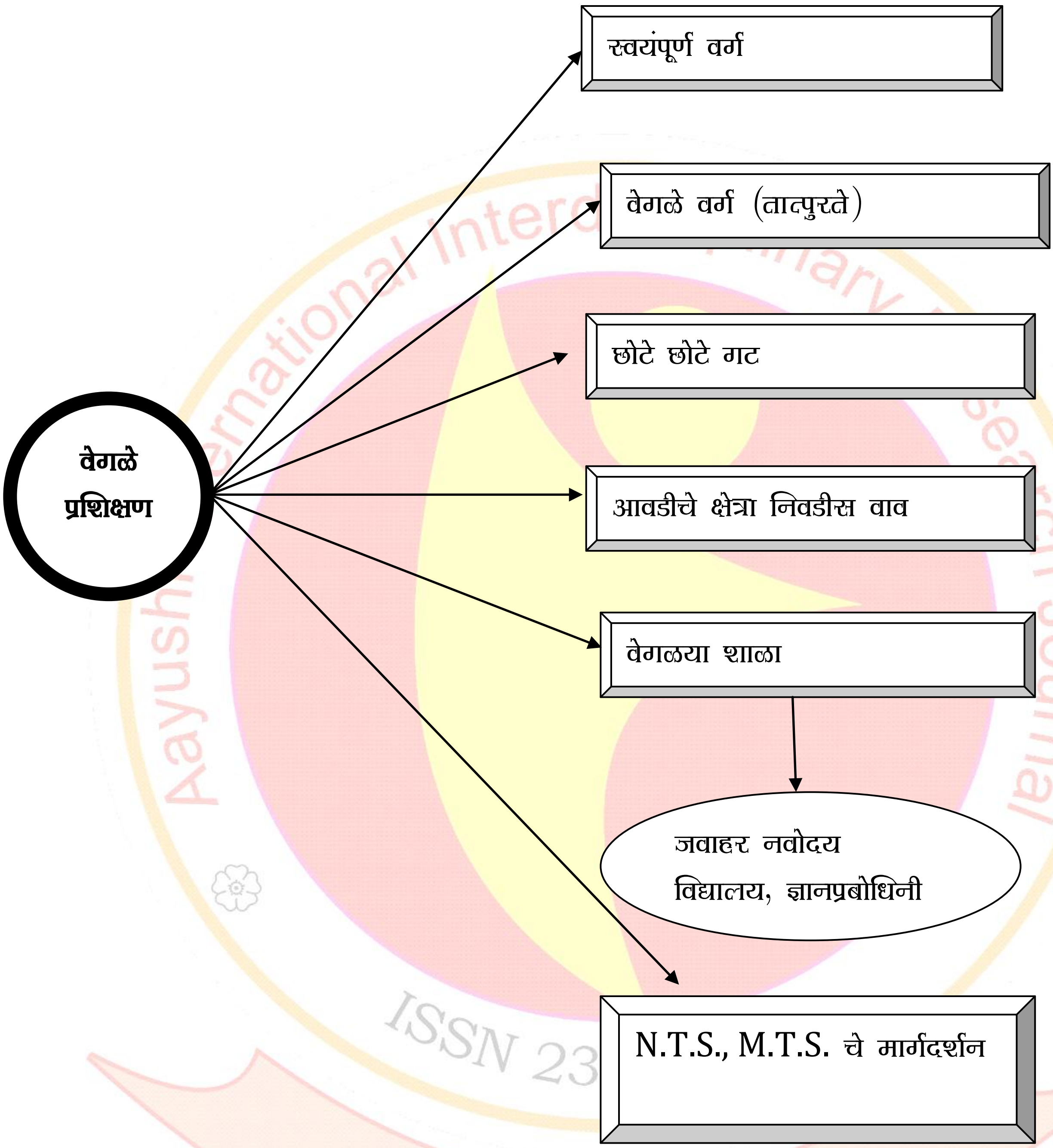
वेगळे प्रशिक्षण
स्वयंपूर्ण वर्ग
वेगळे वर्ग (तात्पुरते)
छोटे छोटे गट
आवडीचे क्षेत्रा निवडीस वाव
वेगळया शाळा
जवाहर नवोदय विद्यालय, ज्ञानप्रबोधिनी
N.T.S., M.T.S. चे मार्गदर्शन

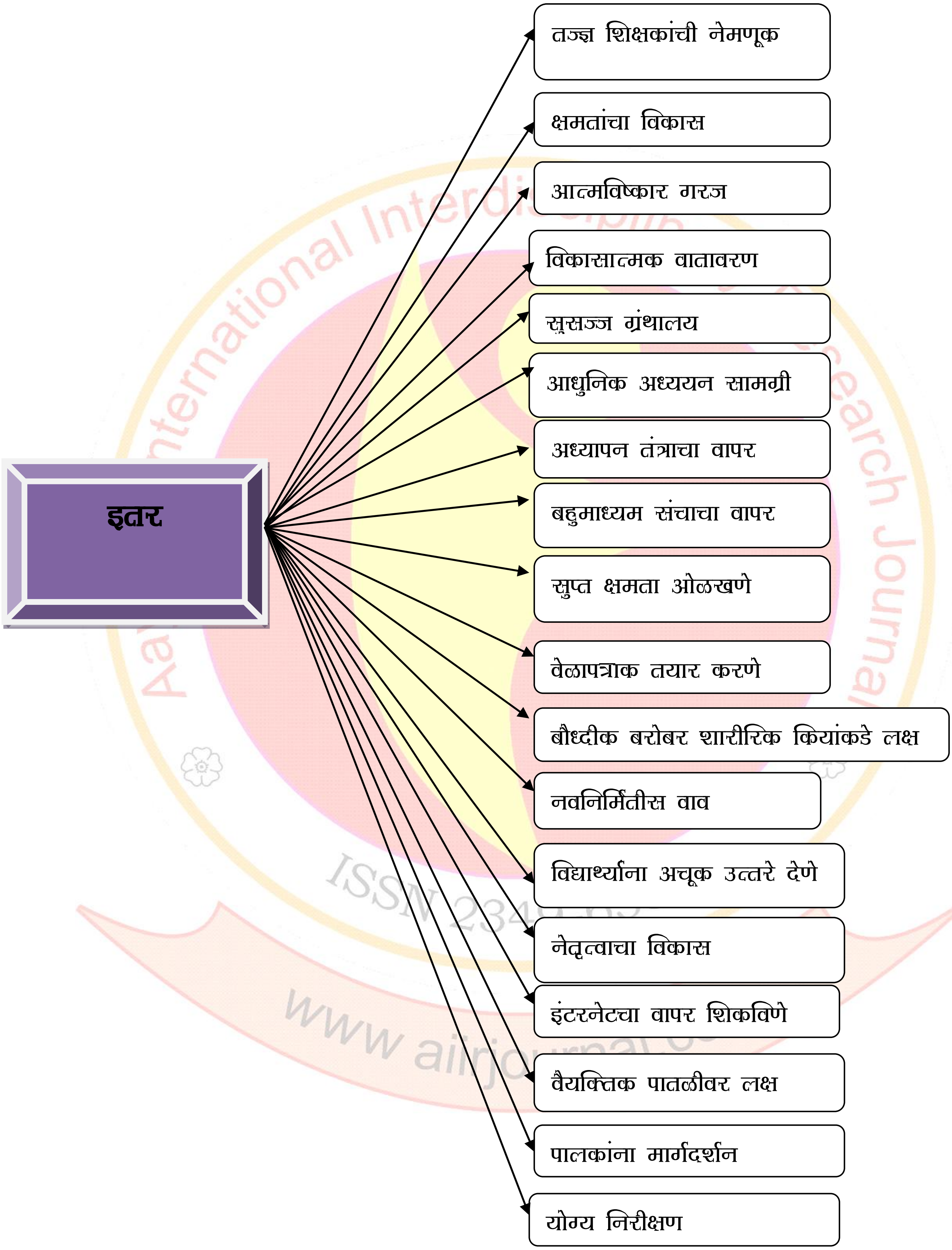
इतर
तज्ज्ञ शिक्षकांची नेमणूक
क्षमतांचा विकास
आत्मविष्कार गरज
विकासात्मक वातावरण
सुसज्ज ग्रंथालय
आधुनिक अध्ययन सामग्री
अध्यापन तंत्राचा वापर
बहुमाध्यम संचाचा वापर
सुप्त क्षमता ओळखणे
वेळापत्राक तयार करणे
बौध्दीक बरोबर शारीरिक कियांकडे लक्ष
नवनिर्मितीस वाव
विद्यार्थ्यांना अचूक उत्तरे देणे
नेतृत्वाचा विकास
इंटरनेटचा वापर शिकविणे
वैयक्तिक पातळीवर लक्ष
पालकांना मार्गदर्शन
योग्य निरीक्षण

संदर्भ ग्रंथ :

१. चव्हाण किशोर, (२००७), विकास आणि अध्ययनाचे मानसशास्त्र, इनसाईट पब्लिकेशन, नाशिक.

२. नानकर, शिरोडे (२००५), सुबोध शैक्षणिक व प्रायोगिक मानसशास्त्र, नित्यनुतन प्रकाशन, पुणे.

३. पंडित र.वि. (२००७), शैक्षणिक मानसशास्त्र, पिंपळापुरे अॅण्ड कं. पब्लिशर्स, नागपूर.

४. पलसाने, तळवलकर(२०००), सामाजिक मानसशास्त्र, कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, विजयानगर, पुणे.

५. कांयदे पाटील गंगाधर, (२००८), शैक्षणिक मानसशास्त्र, चैतन्य पब्लिकेशन, नाशिक.

६. काळे प्रेमला, (१९९०), अपवादात्मक बालकांचे मानसशास्त्र, मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई.

७. अक्चर सिमा, (२०१०), विशेष शिक्षण, नित्यनुतन प्रकाशन, पुणे.

८. जोशी, कदम, जाधव(२०११), विशेष शिक्षण, विद्याप्रकाशन, नागपूर.

९. भोसले, डोणे (२००९), शिक्षणातील बदलते विचारप्रवाह, फडके बुक हाऊस, कोल्हापूर.